

O zámečku v rámečku

Z mírného svahu pod severní stranou kostela shlíží na tok lhenických dějin Panský dům, vzácná stavební památka z rožmberských dob. Jeho historii zatím nejpodrobněji popsali v roce 1990 dva autoři z nejpovolanějších – archeolog PhDr. Bořivoj Nechvátal se svým přítelem a kolegou architektem Ing. Františkem Kašičkou v knížce *Tvrze a hrádky na Prachaticku*, ze které je i připojená fotografie. Zasloužené pozornosti se této někdejší renesanční tvrzi dostalo znovu roku 2003 v encyklopedii *Panská sídla jižních Čech* od autorské dvojice českobudějovických archivářů Mgr. Pavla Koblasy a Mgr. Daniela Kováře.

Ze starých písemných pramenů o lhenickém „zámečku“ je také celkem dobře známo, že tu v prvních dvou desetiletích 17. věku pobýval zřejmý zadavatel výstavby celého areálu Martin Grejnar z Veveří a Mysletína, rada rožmberského vladaře Petra Voka. Téměř dvě a čtvrt století, přesně od r. 1782 se bývalé popisné číslo domu 132 i to nové a dodnes platné čp. 156 pevně váže k rodu Gregorů.

Do privátních dějin Panského domu je možné dnes drobně přispět i na stránkách Lhenického zpravodaje díky neocenitelným záznamům k demografii Předšumaví a antroponomastice (výklad osobních jmen), které mi laskavě zapůjčil MUDr. Jan A. Mager.

Archivními prameny 20. století se nezabýváme. Mnohem zajímavější jsou materiály sahající až k roku 1818. To bylo v „zámečku“ pěkně rušno, žilo tu celkem sedm rodin a dětí jak naseto. Především majitel Jan Gregora – lhenický právník, s ním manželka Anna, dvě dcery Marie a Lucie, roční synek Karel a babička Dorothea. Dále tu bydleli vysloužilý válečný veterán Matěj Zvěřina se ženou a dcerou, osmičlenná rodina obuvnického tovaryše Vojtěcha Šímy a čtyřčlenná rodina tkalce Václava Kindlmana. Pak to byli bednář František Bláha s manželkou a dcerou, jejich syn František žil toho času jako školní pomocník v Římově. Šestou familií byli Novákové – tedy další vysloužilý veterán Anton Novák se ženou, dcerou a babičkou. Sedmou partají byla vdova Marie Šimová s dcerou Eliškou. Eliščiní bratři Jan a Jakub jsou tu v roce 1818 hlášeni jako ševcovští tovaryši na vandru ve Vídni.

Zdá se, že k žádnému jinému domu ve Lhenicích zatím nebyla paní literatura štedřejší. Neustále narůstá. Mimo informace rozptýlené v knize Dr. Starého *Lhenice – zahrada jižních Čech* (1983) a v díle prof. Kindlmanové *Lhenice a vesnice k nim příslušné* (1937) je nejvyšší čas zaznamenat další publikace seřazené aspoň chronologicky:

- 1 – August Sedláček, Hrad, zámky a tvrze království Českého, VII. díl-Písecko, stránka 125, Praha 1890.
- 2 – František Mareš - Jan Sedláček, Soupis památek historických a uměl. v polit. okr. Prachatickém, Praha 1918.
- 3 – Anonymní autor (možná V. Muška), Zámeček ve Lhenicích. Časopis Zlatá Stezka roč. 14, str. 11, 1940.
- 4 – Bořivoj Nechvátal - František Kašička, Tvrze a hrádky na Prachaticku, str. 65 - 68, Prachatice 1990.
- 5 – Kolektiv autorů, Encyklopedie českých tvrzí, 2. díl, K - R, Praha 2000.
- 6 – JB (Jan Bumba), „Zámek“ důstojnou dominantou Lhenic. Lhenický zpravodaj, roč. 19, č. 8, str. 4, srpen 2001.
- 7 – Pavel Koblasy - Daniel Kovář, Panská sídla jižních Čech. 433 hradů, zámků a tvrzí. Č. Budějovice 2003.
- 8 – JM (?), Lhenické sluneční hodiny. Lhenický zpravodaj, roč. 23, č. 5, str. 3, květen 2005.

Závěrem jedno úsměvně závažné zjištění. Na rozdíl od literatury dosavadní tvorba skladatelů a textařů hodně pokulhává, opírajíc se poměrně stereotypně jen o ta velká panská sídla, jako je Pražský hrad (*Po starých zámeckých schodech*), v písni blíže nedefinovaný větší objekt u Jičína (*Znám já jeden krásný zámek nedaleko Jičína*), nebo Český Krumlov (*Malovaný džbánku z krumlovského zámku*). Ale možná se nějaká ta pravá elhenická písnička o místním zámku ještě někde jen tak schovává?

M. Trnka

